C/2025/3572

9.7.2025

Zveřejnění oznámení schválené standardní změny specifikace produktu se zeměpisným označením v souladu s čl. 5 odst. 4 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/27 [1]

(C/2025/3572)

OZNÁMENÍ O SCHVÁLENÍ STANDARDNÍ ZMĚNY

(článek 24 nařízení (EU) 2024/1143)

„Cereza del Jerte“

EU č.: PDO-ES-0233-AM01 – 14.4.2025

1. **Název produktu**

„Cereza del Jerte“

2. **Druh zeměpisného označení**

☒ Chráněné označení původu (CHOP)

☐ Chráněné zeměpisné označení (CHZO)

☐ Zeměpisné označení (ZO)

3. **Odvětví**

☒ Zemědělské produkty

☐ Vína

☐ Lihoviny

4. **Země, ke které zeměpisná oblast patří**

Španělsko

5. **Orgán členského státu sdělující standardní změnu**

Consejería de Agricultura, Desarrollo Rural, Población y Territorio de la Junta de Extremadura [Ministerstvo zemědělství, rozvoje venkova, obyvatelstva a území vlády autonomní oblasti Extremadura], Dirección General de Agricultura y Ganadería [Generální ředitelství pro pěstování plodin a chov hospodářských zvířat]

6. **Důvod pro standardní změnu ve smyslu čl. 24 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1143**

Žádost o změnu lze klasifikovat jako standardní ve smyslu čl. 24 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1143.

7. **Popis schválené standardní změny (standardních změn)**

1. *Zařazení nových odrůd třešní*

Do specifikace produktu byly z důvodu změny klimatu v údolí Valle del Jerte v posledních desetiletích a z důvodu potřeby prodloužení sezóny producentů tohoto CHOP přidány tři nové nepůvodní odrůdy třešní („Burlat“, „Lapins“ a „Van“). Změna se týká oddílů B, E a F specifikace produktu a bodu 3.2 jednotného dokumentu.

Změna má vliv na jednotný dokument.

[1] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/27 ze dne 30. října 2024, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 o pravidla týkající se zápisu a ochrany zeměpisných označení, zaručených tradičních specialit a nepovinných údajů o jakosti a kterým se zrušuje nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 (Úř. věst. L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

2. *Změna týkající se loga regulační rady*

Byla nahrazena loga používaná k rozlišení chráněného výrobku. Týká se to pouze oddílu H specifikace produktu a bodu 3.7 jednotného dokumentu.

Změna má vliv na jednotný dokument.

3. *Změna týkající se kontrolního orgánu*

V oddíle G (Kontrolní orgán) byly aktualizovány některé konkrétní údaje.

Změna nemá vliv na jednotný dokument.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„Cereza del Jerte“

EU č.: PDO-ES-0233-AM01 – 14.4.2025

CHOP (X) CHZO ( )

1. **Název (názvy) (CHOP nebo CHZO)**

„Cereza del Jerte“

2. **Členský stát EU nebo třetí země**

Španělsko

3. Popis zemědělského produktu nebo potraviny

3.1 *Kód kombinované nomenklatury*

— 08 – JEDLÉ OVOCE A OŘECHY; KŮRA CITRUSOVÝCH PLODŮ NEBO MELOUNŮ

0809 – Meruňky, třešně, višně, broskve (včetně nektarinek), švestky a trnky, čerstvé

0809 29 – Ostatní

3.2 *Popis produktu, k němuž se vztahuje název uvedený v bodě 1*

Chráněné označení původu „Cereza del Jerte“ se vztahuje výlučně na stolní třešně určené pro spotřebu v čerstvém stavu druhu *Prunus avium* L., které patří do místních odrůd „Navalinda“, „Ambrunés“, „Pico Limón Negro“, „Pico Negro“ a „Pico Colorado“, a dále na nepůvodní odrůdy „Van“, „Lapins“ a „Burlat“.

Odrůdy třešní, na které se vztahuje chráněné označení původu, se dělí na tyto typy:

— „Picotas“: odrůdy „Ambrunés“, „Pico Negro“, „Pico Colorado“ a „Pico Limón Negro“. Část produkce patří do této skupiny, která se nazývá „picotas“, což jsou třešně odlišující se především tím, že se při sběru přirozeně oddělují od stopky,

— se stopkou: „Navalinda“, „Van“, „Lapins“ a „Burlat“.

Pokud jde o vlastnosti produktu, je vnější zabarvení plodů načervenalé a převažují třešně vínově nebo purpurově červené barvy. Dužina plodu je pevná a křupavá, její barva a šťáva se liší podle odrůd, a to od červené dužiny a šťávy až po nažloutlou nebo krémově zabarvenou dužinu a bezbarvou šťávu. Plody mají různé tvary: ledvinovitý, zploštělý, kulatý, podlouhlý. Velikost a tvar pecky plodu se liší podle odrůd, a to od malé až po velkou či velmi velkou pecku kulatého až podlouhlého tvaru.

V této souhrnné tabulce se uvádějí základní požadavky týkající se obsahu cukru (měřeného ve stupních Brix), tvaru plodu, minimální velikosti a pH.

ODRŮDA	Obsah cukru (měřeno ve stupních Brix)			Tvar	Minimální velikost	pH		
	Minimální	Maximální	Střední			Minimální	Maximální	Střední
Navalinda	12	21,60	14	zploštělý	21 mm	3,80	4,70	4,25
Ambrunés	14	25,80	20	zploštělý	21 mm	3,65	4,85	4,25
Pico Colorado	13,90	26,40	21	podlouhlý	21 mm	3,80	4,70	4,25
Pico Negro	11,80	25,60	19	podlouhlý	21 mm	3,80	4,90	4,35
Pico Limón Negro	15,40	26,80	20	podlouhlý	21 mm	3,80	4,70	4,25
Van	19,33	21,50	20,42	ledvinovitý	21 mm	3,68	4,05	3,86
Lapins	17,27	18,23	17,75	zploštělý	21 mm	3,67	4,35	4,01
Burlat	13,73	17,20	15,47	zploštělý	21 mm	3,83	4,05	3,94

Třešně, na které se vztahuje CHOP „Cereza del Jerte“, musí náležet výlučně do kategorie „Extra“ v souladu s obchodními normami pro třešně schválenými nařízením Komise (ES) č. 214/2004 ([2]).

3.3 *Krmivo (pouze u produktů živočišného původu) a suroviny (pouze u zpracovaných produktů)*

Produkt je pěstován ve vymezené zeměpisné oblasti.

3.4 *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

Všechny fáze produkce musí probíhat ve vymezené zeměpisné oblasti: třešně se sází a pěstují převážně na malých terasovitých pozemcích se strmými svahy, jež jsou mechanizaci těžko dostupné a vyžadují ruční obdělávání půdy (orání, hnojení, prořezávání) i ruční sběr.

3.5 *Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Zpracováním a balením je zajištěna celková ochrana produktu. Výběru obalových materiálů je věnována patřičná pozornost, aby nedošlo k poškození plodů. Obsah každého balení musí být stejnorodý, pokud jde o původ, odrůdu, jakost a velikost. Část plodů v balení musí být viditelná a tyto plody musí být v rámci celého balení reprezentativní.

Balení třešní, na které se vztahuje CHOP „Cereza del Jerte“, probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti. To je považováno za nezbytné, aby se tak zajistily zachování kvality, sledovatelnost a kontrola během celého procesu osvědčování až do jeho dokončení.

([2]) Úř. věst. L 36, 7.2.2004, s. 6.

3.6 *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

Vedle obecných informací vyplývajících z platných právních předpisů musí být na balení výrazným způsobem uveden název chráněného označení původu s údaji o daném podniku.

Regulační rada má k dispozici dvě verze loga. Každá z nich se použije v těchto případech:

Logo „Cereza del Jerte“. Toto logo se může používat pro všechny třešně, jakož i pro odrůdy skupiny „Picotas“:

Logo „Picota del Jerte“. Toto logo se použije výhradně pro odrůdy skupiny „Picotas“, aby se předešlo matení spotřebitele:

Bez ohledu na typ balení, v němž se třešně ke spotřebě expedují, je balení opatřeno kontrolním štítkem nebo jiným číslovaným identifikátorem dodaným regulační radou.

4. Stručné vymezení zeměpisné oblasti

Oblast produkce se nalézá v severních správních oblastech provincie Cáceres. Tuto oblast tvoří pozemky náležející těmto obcím (seskupeny podle správních oblastí):

— SPRÁVNÍ OBLAST VALLE DEL JERTE: Barrado, Cabezuela del Valle, Cabrero, Casas del Castañar, El Torno, Jerte, Navaconcejo, Piornal, Rebollar, Tornavacas a Valdastillas.

— SPRÁVNÍ OBLAST LA VERA: Aldeanueva de la Vera, Arroyomolinos de la Vera, Cuacos de Yuste, Garganta la Olla, Gargüera, Guijo de Santa Bárbara, Jaraíz de la Vera, Pasarón de la Vera a Torremenga.

— SPRÁVNÍ OBLAST AMBROZ: Cabezabellosa, Casas del Monte, Gargantilla, Hervás, Jarilla a Segura de Toro.

Silná vazba mezi jakostí, umístěním sadů v horském prostředí a podobou produkce vyřazuje z dané zeměpisné oblasti pozemky a sady, jež se nenacházejí v horské zemědělské oblasti. Vyloučeny tedy jsou:

— sady ve správní oblasti Vera nacházející se v nadmořské výšce do 500 m. n. m.,

— sady ve správní oblasti Valle del Ambroz nacházející se v nadmořské výšce do 600 m. n. m.

Oblast, v níž se produkt zpracovává a balí, je totožná s oblastí produkce.

5. Souvislost se zeměpisnou oblastí

5.1 *Specifičnost zeměpisné oblasti*

Historické souvislosti

Název „Jerte“ nebo „Valle del Jerte“ úzce souvisí s třešněmi a ve Španělsku si mnoho spotřebitelů takřka automaticky spojuje místo s produktem „třešně“ a naopak. Oblast je tedy dobře známá výtečností svých třešní a především třešní druhu „Picotas“.

Třešně zde začali pravděpodobně pěstovat Arabové a po znovudobytí poloostrova křesťany noví obyvatelé shledali, že se stromy dobře přizpůsobily místní půdě. Věrohodné důkazy o jejich existenci se však objevily až ve 14. století.

Dne 2. června 1352 přenocovala v jedné z vesnic v oblasti družina královských poslů. Urození páni zde ochutnali pstruhy a třešně, což svědčí o tom, že již v té době byly třešně významným produktem a že byly natolik kvalitní, aby mohly být nabídnuty tak vznešeným hostům.

V následujících staletích pěstování pokračovalo a rozšiřovalo se. Slavný španělský lékař Luis de Toro se v 16. století zmiňuje o třešních z Jerte a odlišuje je na základě jejich velikosti, barvy a chuti.

V 18. století začalo pěstování třešní nabývat podoby skutečného hospodářského odvětví poté, co došlo ke zničení kaštanových sadů následkem tzv. inkoustové nemoci. Koncem tohoto století a během 19. století dochází k rozšiřování třešňových sadů v údolí Valle del Jerte i v sousedních údolích.

V prvních desetiletích 19. století kronikáři uvádějí, že to nejlepší v oblasti „… jsou třešně, které jsou proto velice oblíbené u královského dvora …“. V průběhu tohoto století se pěstování třešní rozšířilo do všech obcí, takže na počátku 20. století je oblast již proslavená díky „vynikajícím třešním“.

Přírodní souvislosti

V údolí Valle del Jerte se tradičně pěstuje velké množství odrůd, z nichž některé jsou tradiční a původní a jiné nepůvodní.

Čtyři odrůdy třešní skupiny „Picotas“ a odrůda „Navalinda“ jsou původní odrůdy pocházející buď z údolí Valle del Jerte, nebo ze sousedních údolí Ambroz a La Vera. Vyskytují se prakticky jen v této oblasti produkce, jelikož snahy o jejich pěstování v jiných nadmořských výškách nebyly doposud příliš úspěšné.

Různí autoři poukázali na to, že existence odrůd bez stopky v údolí Valle del Jerte je výsledkem dlouhodobého procesu aklimatizace a částečně ovlivněného výběru různých kmenů původního lesního druhu *Prunus avium* L., který se už od pradávna vyskytuje v těchto horských údolích.

V tomto procesu šlechtění a výběru prováděném obyvateli údolí Valle del Jerte hrála rozhodující úlohu přítomnost faktorů souvisejících s prostředím, jako je míra vlhkosti, která je zvýšená dokonce i v letních měsících, proudění vzduchu v údolí, orientace, celoroční průměrný počet hodin slunečního svitu, nadmořská výška, mikroklimatická rozmanitost a kyselost půdy.

Odrůdy „Burlat“ a „Van“ byly do údolí Valle del Jerte přivezeny v 60. letech 20. století, zatímco odrůda „Lapins“ byla přivezena v 80. letech 20. století. Nedávný výzkum ukázal, že plody nepůvodních odrůd pěstovaných v údolí Valle del Jerte, konkrétně odrůdy „Lapins“, mají organoleptické i bioaktivní vlastnosti, které je odlišují od plodů stejné odrůdy pěstovaných v třešňových oblastech v jiných částech Španělska.

Vlastnická struktura a podmínky související se složitou topografií vytvářejí krajinu, ve které se na malých, někdy až nepatrných terasách zpevněných kamennými zídkami, pěstují třešně, v důsledku čehož se půda z velké části obdělává bez použití mechanizace.

Zemědělci v údolí Valle del Jerte si osvojili tradiční dovednosti a specifické technické znalosti pro ruční pěstování třešní. Pracná individuální péče zvyšuje hodnotu třešní, které jsou pěstovány a sklízeny s velkou obětavostí a péčí.

Pro vlastnosti produktu je proto rozhodující používání zvláštního rostlinného materiálu, přizpůsobeného a přivyklého přírodním podmínkám charakteristickým pro údolí Valle del Jerte a okolní údolí, jakož i zvláštnosti systému produkce, při němž se zachovávají kulturní tradice spojené s pěstováním třešní v malých zemědělských usedlostech s rodinnou organizací práce. Sady, nacházející se zpravidla na terasovitých pozemcích na strmých svazích, kde je použití mechanizace obtížné, umožňují vyvážit nízké výnosy nejvyšší kvalitou.

5.2 *Specifičnost produktu*

Chráněné označení původu „Cereza del Jerte“ se vztahuje výlučně na stolní třešně určené pro spotřebu v čerstvém stavu druhu *Prunus avium* L., které patří do odrůd „Navalinda“, „Ambrunés“, „Pico Limón Negro“, „Pico Negro“, „Pico Colorado“, „Burlat“, „Van“ a „Lapins“.

Vnější zabarvení plodů je v závislosti na odrůdě více či méně načervenalé. Převažují třešně vínově nebo purpurově červené barvy, a to vzhledem k velmi významnému podílu skupiny „Picotas“ v místní sklizni, zejména královské odrůdy nebo odrůdy „Ambrunés“.

Výrazem „Picotas“ se nazývají třešně odlišující se především tím, že se při sběru přirozeně oddělují od stopky, aniž by se tím zhoršila jakost či snížila odolnost při manipulaci a trvanlivost produktu. Do této skupiny patří odrůdy třešní „Ambrunés“, „Pico Negro“, „Pico Limón Negro“ a „Pico Colorado“.

Plody mají různé tvary a lze je charakterizovat takto: ledvinovité, zploštělé, kulaté, podlouhlé.

Velmi pevná a křupavá dužina má v závislosti na odrůdě červenou barvu a načervenalou šťávu. Barva dužiny je červená až žlutá či krémová a šťáva je červená až čirá. Barva dužiny i šťávy je obvykle stabilní, zejména v případě šťávy.

Pecka vykazuje jednu z nejstabilnějších vlastností v rámci produktu. Její rozměr je malý (odrůda „Van“) až velký či velmi velký (odrůdy „Navalinda“ a „Ambrunés“). Její tvar je kulatý („Ambrunés“ a „Van“), střední („Pico Colorado“, „Burlat“ a „Lapins“) nebo podlouhlý („Pico Limón Negro“).

Poměr mezi peckou a plodem vykazuje hodnoty, jež se pohybují od průměrné („Pico Colorado“, „Burlat“ a „Lapins“) po velkou či velmi velkou („Pico Limón Negro“, „Navalinda“, „Ambrunés“ a „Van“).

U stopky existují značné rozdíly v délce a tloušťce:

— délka: malá („Van“, „Lapins“ a „Burlat“), průměrná („Ambrunés“ a „Navalinda“) a velká („Pico Negro“ a „Pico Colorado“),

— tloušťka: tenká („Pico Negro“ a „Pico Colorado“), průměrná („Ambrunés“, „Navalinda“, „Burlat“ a „Lapins“) a silná („Van“).

Pokud jde o organoleptické vlastnosti, je průměrný obsah cukrů vyšší než obvyklé hodnoty s refraktometrickým indexem, jehož hodnoty ve stavu optimální zralosti a v závislosti na odrůdě činí 12 až 24 g na 100 g hmotnosti čerstvých plodů.

Třešně, na které se vztahuje CHOP „Cereza del Jerte“, musí náležet výlučně do kategorie „Extra“ v souladu s obchodními normami pro třešně schválenými nařízením (ES) č. 214/2004.

5.3 *Příčinná souvislost mezi zeměpisnou oblastí a jakostí nebo vlastnostmi produktu (u CHOP) nebo specifickou jakostí, pověstí nebo jinou vlastností produktu (u CHZO)*

Odrůdy „Navalinda“, „Ambrunés“, „Pico Limón Negro“, „Pico Negro“ a „Pico Colorado“ se vyskytují prakticky jen v této oblasti produkce, jelikož snahy o jejich pěstování v jiných nadmořských výškách nebyly doposud příliš úspěšné. Podmínky týkající se půdy, nadmořské výšky, slunečního svitu, vlhkosti a vanutí větrů pro ně totiž nejsou příznivé.

Přítomnost odrůd bez stopky v údolí Valle del Jerte je výsledkem dlouhodobého procesu aklimatizace a částečně ovlivněného výběru různých kmenů původního lesního druhu *Prunus avium* L., který se už od pradávna vyskytuje v těchto horských údolích.

Nepůvodní odrůdy byly zaváděny od 60. let 20. století v rámci různých šlechtitelských programů a plně se přizpůsobily jedinečným půdním a klimatickým podmínkám údolí Valle del Jerte a tradičnímu know-how pěstitelů v této oblasti.

V tomto procesu šlechtění a výběru prováděném obyvateli údolí Valle del Jerte je tedy třeba zmínit také faktory související s životním prostředím, které podporují adaptaci těchto odrůd, jako např.:

— míra vlhkosti, která je zvýšená dokonce i v letních měsících,

— proudění vzduchu v údolí, orientace, celoroční průměrný počet hodin slunečního svitu, nadmořská výška, mikroklimatická rozmanitost a kyselost půdy,

— charakter krajiny – třešně se pěstují již ve spodních partiích zmíněných tří údolí až do nadmořské výšky nad 1 200 m. n. m. Úrovně v nadmořské výšce 600 m. n. m. až maximální výšce 1 200 m. n. m. jsou nejvhodnější pro produkci odrůd třešní typu „Picota“, jež spolu s odrůdami tvořícími mapu odrůd každý rok postupně zrají podle harmonogramu, a to od konce dubna do začátku srpna,

— struktura půd v oblasti je obvykle hrubá a málo kompaktní; půdy jsou zpravidla sypké a písčité. Vnější odvodnění bývá dobré. Ukazatel pH je vzhledem k původnímu složení vždy kyselý s obvyklými hodnotami 5 až 5,5. Tyto obecné vlastnosti půdy jsou vynikající pro rozvoj převažující odrůdy (*Prunus avium* neboli třešeň obecná) a místních odrůd třešně,

— podnebí – ve třech údolích, jež jsou součástí vymezené zeměpisné oblasti, panují díky jejich úzkému profilu, hloubce, orientaci a otevření směrem na jih jedinečné podnebné podmínky. Kontrasty v nadmořské výšce a fragmentovaný reliéf jsou zodpovědné za nerovnoměrné rozložení slunečního svitu a teplot mezi vrcholovými partiemi a spodní částí tvořenou naplaveninami. Na základě zmíněné skutečnosti jsou někdy teplotní rozdíly opravdu značné. Kvůli těmto podnebným rozdílům trvají vegetativní cyklus a období květu / zrání různě dlouho a, jak už bylo zmíněno výše, je tak doba sklizně značně nejednotná. V rámci téže odrůdy třešně může rozdíl v době zrání představovat i více než 40 dnů.

Z hlediska vlhkosti lze na základě měsíčních a ročních ukazatelů a podle rozložení srážek považovat podnebí v oblasti za vlhké středomořské s krátkým a výrazným letním obdobím sucha způsobeným nedostatečnými srážkami v teplotně nadprůměrných měsících červenci a srpnu, během nichž v podstatě neprší.

Navzdory obecně teplému prostředí danému ročními průměrnými teplotami jsou tyto teploty během ročních období rozloženy nerovnoměrně. Zaznamenaný teplotní rozsah svědčí o poměrně drsném podnebí.

Závěrem lze říci, že všechny výše popsané specifické vlastnosti týkající se charakteru krajiny, půdy, podnebí a vodopisu jsou nezbytné k vypěstování tak výlučného a jedinečného produktu, jakým je třešeň „Cereza del Jerte“. Pokud by se některý z těchto faktorů vytratil, nebylo by možné zmíněný produkt vypěstovat.

Odkaz na zveřejnění specifikace

https://www.juntaex.es/documents/77055/621148/Pliego+DOP+Cereza+del+Jerte_consolidado+200924.pdf